

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi

oppivelvollisuus@minedu.fi

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi VN/1985/2020

Esitysluonnos oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää ammatillisen koulutuksen järjestäjien lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Raision seudun koulutuskuntayhtymä kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa, ja toteaa seuraavaa: Uudistuksen keskeinen tavoite on varmistaa, että jokainen nuori suorittaa vähintään toisen asteen koulutuksen. Tämä on tärkeää ja kannatettavaa, mutta yhtä olennaista on myös aikuisten osaamistason nostaminen tulevaisuudessa.

Koulutuspaikkoja on tällä hetkellä riittävästi, ja esimerkiksi Raseko voi ottaa opiskelemaan kaikki alueensa nuoret. Jatkuva haku toimii hyvin ja myös aikuiset pääsevät opiskelemaan niin halutessaan.

Olennaista on varmistaa, että jokaisella perusopetuksen päättäneellä on riittävät valmiudet suorittaa toisen asteen tutkinto. Nivelvaiheen vahvistaminen perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välissä on keskeinen keino nuorten yhdenvertaisten kouluttautumismahdollisuuksien varmistamiseksi. Oppivelvollisuuden laajentamista 18 ikävuoteen ei tähän välttämättä tarvita. Oppimiseröjen kaventamiseen paras lääke on sen sijaan perusopetuksen vahvistaminen ja uudistaminen.

Tutkintoon valmentavan koulutuksen (tuva) avulla voidaan jatkossa puuttua keskeyttämissiin niiden opiskelijoiden osalta, joilla opiskelunvalmiudet ovat olemassa. On kuitenkin myös nuoria, jotka tarvitsevat erityisen tuen ja ohjauksen lisäksi muita yhteiskunnan palveluja opiskelukyvyyden vahvistamiseksi.

Oppivelvollisuuden laajentaminen ja siihen liittyvä maksuttomuus edellyttävät merkittävää taloudellista panostusta valtiolta ja kunnilta. Ministeriön ja Kuntaliiton laskelmat kustannuksista eroavat toisistaan noin 20 miljoonaa. Riittävän rahoituksen osoittaminen ei näyttääkään epävarmalta. Haasteellista tulee olemaan myös nuorten opiskelemaan hakeutumisen valvonta kunnissa.

Emme kannata mekaanista oppivelvollisuusiän nostamista, mutta jos näin kuitenkin tapahtuu, uudistuksen toteuttamista kannattaa lykätä vuodella. Aikataulu on nyt aivan liian kireä. Laskelmat kustannuksista tulisi vielä kertaalleen arvioida uudelleen ja varautua ministeriön laskelmia suurempaan rahoitustarpeeseen. Esitetyt matka- ja majoituskorvaukset tulisi osoittaa KELAn hoidettaviksi. Maksuttomuuden rajoituksia kannattaa tiukentaa kustannusten hillitsemiseksi. Joka tapauksessa oppivelvollisuustehtävään liittyvät kustannukset tulee korvata täysimääräisesti ammatillisen koulutuksen järjestäjille.

Raisiossa 5.6.2020

Maria Taipale
Johtava rehtori